

Gäller för: Mammografienhet Uddevalla sjukhus  
Innehållsansvar: Carina Bjelkengren, (carbj), Sjuksköterska  
Godkänd av: Maria Edegran, (mared2), Överläkare

Giltig från: 2025-04-09  
Giltig till: 2026-08-30

# Mammografi – Kvinnor – frågeställning knöl

## Syfte

Metodbeskrivning för undersökning på Mammografiavdelningen, NU-sjukvården.

## Förändringar sedan föregående version

Reviderat ålder under rubrik inför undersökning.

## Inför undersökningen

<b>Indikation</b>	Diagnostisera förändringar och utesluta malignitet.
<b>Kvinnor yngre än 25 år</b>	Endast ultraljud. Mammografi enligt ordination.
<b>Kvinnor äldre än 25 år</b>	Bilateral mammografi enligt nedan.
<b>Undersökningskod</b>	66000 Mammografi klinisk
<b>Strålskydd</b>	Se kapitel 4.2 och 5.6 i <a href="#">Strålskydd vid undersökningar och behandlingar med röntgenstrålning</a>
<b>Arbetsplats</b>	Siemens Mammomat Revelation
<b>Kompressionsplatta</b>	18 x 24, 24 x 30 Softcomp 20 x 26, 12 x 24
<b>Förberedelser i PACS och SYNGO</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Kontrollera patient-ID och att rätt undersökningskort är valt i PACS.</li><li>• Starta och signera undersökningen i PACS.</li><li>• Skriv ansvarig läkares signatur i PACS.</li><li>• Markera samma patient i SYNGO.</li><li>• Bil2 Mammografi – Prime är förvalt i SYNGO – ändra vid behov.</li><li>• Starta undersökningen.</li></ul>

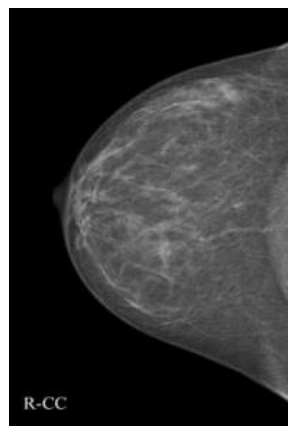
## Undersökning

### Bildtagning

1. Sätt markör på aktuell sida.
2. R-CC (right cranio-caudal)
3. L-CC (left cranio-caudal)
4. L-MLO (left medio-lateral-oblique)
5. R-MLO (right medio-lateral-oblique)
6. ML (medio-lateral) på aktuell sida och markör på knölen

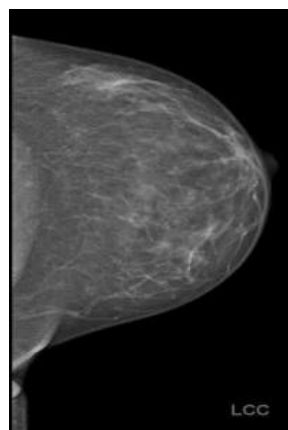
### R-CC Höger bröst

Röntgenröret i upprätt läge (vertikal strålriktning), ingen vinkling.  
Patienten står med framsidan mot apparaten.  
Låt kvinnan ta ett litet steg bakåt och därefter luta sig in mot detektorplattan.  
Placera bröstet mitt på detektorplattan.  
När bröstet är korrekt placerat, dra i bröstet och se till att bröstvårtan är i profil.  
Axlarna ska vara avslappnade.  
Bröstet komprimeras uppifrån och ned mot detektorplattan/röntgenbordet.



### L-CC Vänster bröst

Utförs som ovan.



### Kriterier CC

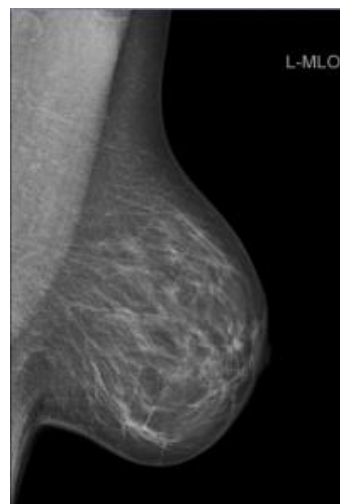
- Hela bröstet avbildat, både medial- och lateralsidan med.
- Bröstvårtan i profil
- Om möjligt ska pectoralismuskeln vara med (som en skugga)
- Väl komprimerat bröst
- Ingen veckbildning

### Illustration CC-projektion (cranio-caudal)



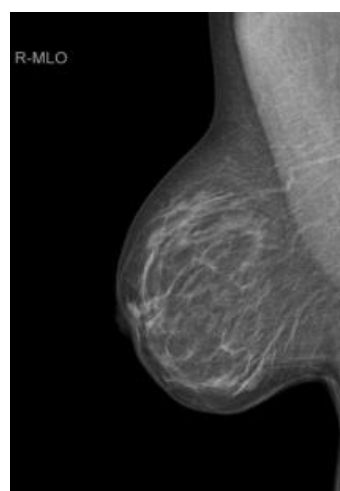
**L-MLO**  
**Vänster bröst**

Röntgenröret vinklat 60°.  
Patienten står med framsidan mot apparaten.  
Patienten böjer sig nu fram mot detektorn  
och armen/axeln placeras avslappnat på  
detektorplattans övre kant.  
Placera bröstet på detektorplattan.  
Dra bröstet framåt.  
Se till att bröstvärtan är i profil och  
komprimera.



**R-MLO**  
**Höger bröst**

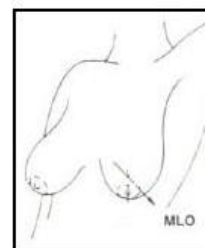
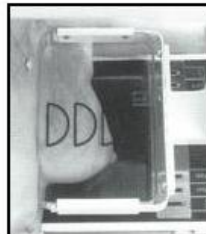
Utförs som ovan.



**Kriterier MLO**

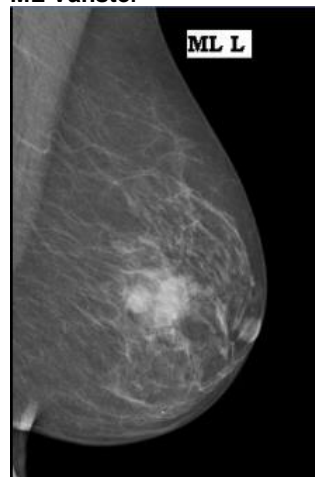
- Körtlar i armhålan och hela bröstet på samma bild
- Bröstmuskeln (musculus pectoralis major) ska synas ned till mamillen
- Tydlig övergång
- Bröstvärtan i profil
- Ej slokande bröst.
- Väl komprimerat bröst
- Ingen veckbildning

**Illustration MLO-projektion (medio-lateral-oblique)**

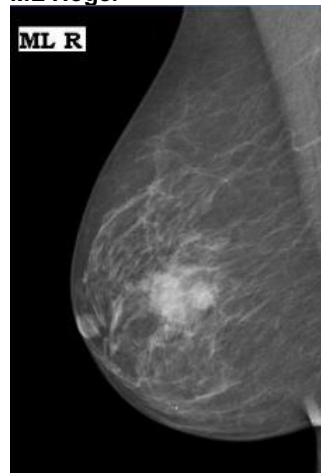


**ML – aktuell sida** Röntgenröret vinklat 90°.

**ML Vänster**



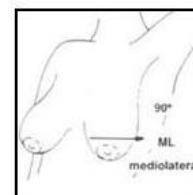
**ML Höger**



### Kriterier ML

- Bröstmuskeln (musculus pectoralis major) ska synas ned till mamillen
- Tydlig övergång
- Bröstvårtan i profil
- Ej slokande bröst.
- Väl komprimerat bröst
- Ingen veckbildning

### Illustration ML-projektion (medio-lateral)



## Efter undersökningen

### Vid avslutad undersökning

- Stäng undersökningen i SYNGO.
- Öppna matrisfönstret i PACS.
- Presentera bilderna enligt [visningsprotokoll](#).
- Stoppa undersökningen i PACS.

# Information om handlingen

**Handlingstyp:** Rutin

**Gäller för:** Mammografienhet Uddevalla sjukhus

**Innehållsansvar:** Carina Bjelkengren, (carbj), Sjuksköterska

**Godkänd av:** Maria Edegran, (mared2), Överläkare

**Dokument-ID:** NU10129-1655924590-31

**Version:** 5.0

**Giltig från:** 2025-04-09

**Giltig till:** 2026-08-30